
MONOGRAFIE PRAWNICZE

MODEL INTERAKCJI
POSTĘPOWANIA
PRZYGOTOWAWCZEGO
ORAZ POSTĘPOWANIA GŁÓWNEGO
W PROCESIE KARNYM

JAROSŁAW ZAGRODNIK

Wydawnictwo C. H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

JAROSŁAW ZAGRODNIK • MODEL INTERAKCJI POSTĘPOWANIA
PRZYGOTOWAWCZEGO ORAZ POSTĘPOWANIA GŁÓWNEGO
W PROCESIE KARNYM

Polecamy nasze publikacje:

Przemysław Feliga

**STANOWISKO PRAWNE SYNDYKA W PROCESIE
DOTYCZĄCYM MASY UPADŁOŚCI**

Krzysztof Kozłowski

**PRAWO ŁASKI PREZYDENTA RP. HISTORIA. REGULACJA.
PRAKTYKA**

Paweł Daniluk

PRZESTĘPSTWA PODOBNE W POLSKIM PRAWIE KARNYM

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

MODEL INTERAKCJI
POSTĘPOWANIA
PRZYGOTOWAWCZEGO
ORAZ POSTĘPOWANIA GŁÓWNEGO
W PROCESIE KARNYM

JAROSŁAW ZAGRODNIK

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2013

Wydawca: Natalia Adamczyk

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2013**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-5187-2

ISBN e-book 978-83-255-5188-9

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wykaz literatury	XIII
Rozdział I. Założenia teoretyczne i ustalenia terminologiczne	1
§ 1. Uwagi i założenia wstępne	1
§ 2. Pojęcie interakcji postępowania przygotowawczego oraz postępowania głównego.....	36
§ 3. Założenia metodologiczne.....	41
Rozdział II. Cel horyzontalny modelu interakcji	50
§ 1. Uwagi wprowadzające.....	50
§ 2. Zasada rzetelnego procesu w aspekcie celu horyzontalnego modelu interakcji.....	52
§ 3. Idea sprawiedliwości w aspekcie celu horyzontalnego modelu interakcji.....	62
I. Uwagi wprowadzające.....	62
II. Przegląd koncepcji sprawiedliwości proceduralnej.....	66
III. Pojęcie sprawiedliwości proceduralnej w kontekście celu horyzontalnego modelu interakcji.....	74
Rozdział III. Schemat relacji między postępowaniem przygotowawczym oraz postępowaniem głównym w modelu interakcji	90
§ 1. Uwagi wprowadzające.....	90
§ 2. Przekrojowy zarys koncepcji postępowania przygotowawczego.....	93
§ 3. Porównawcza wartość postępowania przygotowawczego oraz postępowania głównego w aspekcie rozstrzygnięcia sprawy	100
§ 4. Porównawcza wartość postępowania przygotowawczego i postępowania głównego w aspekcie wyjaśniania sprawy	108
Rozdział IV. Relacja między przebiegami procesu karnego oraz kryterium ich wyodrębnienia w modelu interakcji	120
§ 1. Relacja pomiędzy przebiegami procesu karnego.....	120
§ 2. Kryterium wyodrębnienia przebiegów procesu karnego	125
I. Uwagi wprowadzające	125

II. Analiza kryterium wagi czynu pod kątem wyodrębnienia postępowania zredukowanego	127
III. Analiza podstawy dowodowej wskazującej na popełnienie przestępstwa przez oskarżonego pod kątem wyodrębnienia postępowania zredukowanego.....	129
1. Uwagi wprowadzające	129
2. Przyznanie się oskarżonego do winy	136
3. Brak wątpliwości co do okoliczności popełnienia przestępstwa	144
4. Kryterium wyodrębnienia postępowania zredukowanego a porozumienia procesowe.....	147
Rozdział V. Postępowanie przygotowawcze w modelu interakcji	152
§ 1. Uwagi wprowadzające	152
§ 2. Zakres postępowania przygotowawczego	153
I. Pojęcie zakresu postępowania przygotowawczego.....	153
II. Analiza przedmiotowa zakresu postępowania przygotowawczego	154
III. Aspekt podmiotowy zakresu postępowania przygotowawczego...	163
IV. Forma utrwalania czynności dowodowych w zakresie postępowania przygotowawczego	166
§ 3. Wpływ wyjaśniania sprawy w postępowaniu przygotowawczym na jej rozpatrzenie w postępowaniu głównym	177
I. Rozważania wstępne.....	177
II. Dostęp sądu do akt postępowania przygotowawczego w postępowaniu spornym.....	180
III. Odczytanie i odtworzenie na rozprawie głównej wyjaśnień lub zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym.....	194
1. Uwagi wprowadzające	194
2. Zakres wyjątków od zasady bezpośredniości na rozprawie głównej na tle prawnoporównawczym	197
3. Zakres wyjątków od zasady bezpośredniości w postępowaniu spornym	219
A. Uwagi wprowadzające	219
B. Przesłanki odczytania wyjaśnień lub zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym	220
C. Kwestia standardu utrwalania wyjaśnień lub zeznań podlegających odczytaniu albo odtworzeniu na rozprawie głównej za zgodą stron	228
§ 4. Struktura organów procesowych w postępowaniu przygotowawczym...	237
I. Uwagi wprowadzające.....	237

II. Koncepcje udziału czynnika sądowego w postępowaniu przygotowawczym.....	238
III. Krytyczna analiza koncepcji udziału czynnika sądowego w postępowaniu przygotowawczym	250
IV. Relacja między czynnikiem sądowym i prokuratorem w postępowaniu przygotowawczym z perspektywy ich ról procesowych	256
V. Kwestia organu działającego jako czynnik sądowy w postępowaniu przygotowawczym	269
VI. Rola Policji w postępowaniu przygotowawczym	276
§ 5. Zagadnienie form postępowania przygotowawczego	287
§ 6. Prawa i obowiązki uczestników procesu w postępowaniu przygotowawczym.....	301
I. Uwagi wprowadzające.....	301
II. Udział stron i ich przedstawicieli w czynnościach postępowania przygotowawczego	304
III. Instrumenty aktywności procesowej podejrzanego i jego obrońcy w postępowaniu przygotowawczym.....	320
1. Uwagi wprowadzające	320
2. Uprawnienie podejrzanego i jego obrońcy do zadawania pytań oraz składania wniosków	322
3. Dostęp podejrzanego i jego obrońcy do akt sprawy	332
Rozdział VI. Postępowanie główne	341
§ 1. Uwagi wprowadzające.....	341
§ 2. Zasadnicza skarga karna	342
I. Rozważania wstępne.....	342
II. Istota i forma zasadniczej skargi karnej.....	346
III. Organ legitymowany do sporządzenia i wniesienia zasadniczej skargi karnej	361
IV. Odstąpienie oskarżyciela publicznego od oskarżenia	364
§ 3. Posiedzenie wyrokowe	370
§ 4. Postępowanie sporne przed sądem	389
I. Posiedzenie sądu w fazie przygotowania do rozprawy głównej.....	389
1. Uwagi wprowadzające	389
2. Zarys prawnoporównawczy wstępnego badania sprawy przez sąd	390
3. Analiza krytyczna wstępnego badania sprawy przez sąd	398
4. Wstępne badanie sprawy przez sąd w modelu interakcji.....	407
5. Problem uzupełnienia postępowania przygotowawczego w postępowaniu spornym	412

II. Rozprawa główna	421
1. Uwagi wprowadzające	421
2. Koncepcja postępowania dowodowego – rola sądu i sędziego na rozprawie głównej.....	423
A. Uwagi wstępne	423
B. Przegląd koncepcji w sprawie roli sądu i sędziego w toku rozprawy głównej.....	423
C. Krytyczna analiza koncepcji w sprawie roli sądu i sędziego w toku rozprawy głównej	438
D. Postępowanie dowodowe na rozprawie głównej w modelu interakcji.....	453
a. Uwagi wstępne.....	453
b. Dowody oskarżenia i dowody obrony	454
c. Kwestia przemówień wstępnych oskarżyciela i obrony	459
d. Przysłuchanie świadków i biegłych.....	468
3. Skład sądu orzekającego w pierwszej instancji.....	481
A. Uwagi wprowadzające	481
B. Kolegialność składu sądu wyrokującego w pierwszej instancji	482
C. Udział czynnika społecznego w rozpatrzeniu sprawy w postępowaniu spornym	486
4. Ciągłość rozprawy głównej.....	500
Podsumowanie	504
Indeks rzeczowy	515

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

CJA	<i>Criminal Justice Act 2003</i>
Cpp	<i>Code de procédure pénale</i> (kodeks postępowania karnego Republiki Francuskiej z 1957 r.)
CPP	<i>Codice di procedura penale</i> (kodeks postępowania karnego Włoch z 22.9.1988 r.)
GG	<i>Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland</i> (Konstytucja Republiki Federalnej Niemiec z 23.5.1949 r.)
GVG	<i>Gerichtsverfassungsgesetz</i> (ustawa o ustroju sądów Republiki Federalnej Niemiec z 9.5.1975 r.)
JCCP	<i>Japanese Code of Criminal Procedure</i> (Act No. 131) (kodeks postępowania karnego Japonii z 1948 r.)
EKPCz	Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
Konstytucja RP	ustawa z 2.4.1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KPK z 1928 r.	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 19.3.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 33, poz. 313 ze zm.)
KPK z 1969 r.	ustawa z 19.4.1969 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 13, poz. 96 ze zm.)
ÖStPO	<i>die österreichische Strafprozessordnung</i> (kodeks postępowania karnego Austrii z 9.12.1975 r.)
projekt zmian KPK	projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw z 5.6.2012 r. (na stronie ms.gov.pl w zakładce projekty aktów prawnych)
PrUSP	ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)

Wykaz skrótów

RegSąd.	rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19.7.1987 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. Nr 38, poz. 218 ze zm.)
StPO	<i>Strafprozessordnung</i> (kodeks postępowania karnego Republiki Federalnej Niemiec z 1.2.1877 r. – tekst jednolity z 7.4.1987 r.)

2. Czasopisma

A	Publications of the European Court of Human Rights: Judgments and Decision. Registry of the Court, Council of Europe
An. UMCS	Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
AUL	Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica
AUWr	Acta Universitatis Wratislaviensis
CzPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
GA	Goldammer's Archiv für Strafrecht
GAiPP	Gazeta Administracji i Policji Państwowej
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
GSW	Gazeta Sądowa Warszawska
JZ	Juristenzeitung
MDR	Monatsschrift für Deutsches Recht
MoP	Monitor Prawniczy
NJW	Neue Juristische Wochenschrift
NP	Nowe Prawo
NStZ	Neue Zeitschrift für Strafrecht
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Wojskowa
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich (w latach 1957–1989)
OSN Prok. i Prawo	Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sądów Apelacyjnych, Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego (dodatek do miesięcznika „Prokuratura i Prawo”)
OSPika	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PiŻ	Prawo i Życie
Probl. Krym.	Problemy Kryminalistyki
PPK	Problemy Prawa Karnego
Probl. Prawo.	Problemy Praworządności

Wykaz skrótów

Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PS	Przegląd Sądowy
Przezl. Sejm.	Przegląd Sejmowy
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SP	Studia Prawnicze
SV	Der Strafverteidiger
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZfRV	Zeitschrift für Rechtsvergleichung, Internationales Privatrecht und Europarecht
ZIS	Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik
ZN ASW	Zeszyty Naukowe Akademii Spraw Wewnętrznych
ZN IBPS	Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego
ZN UG	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego
ZN UJ	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego
ZN UŁ	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego
ZP INP PAN	Zeszyty Prawnicze Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk
ZStrR	Schweizerische Zeitschrift für Strafrecht
ZStW	Zeitschrift für die Gesamte Strafrechtswissenschaft

3. Inne skróty

Abs.	Absatz (ustęp)
ETPCz	Europejski Trybunał Praw Człowieka
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
vol.	volumen

Wykaz literatury

Publikacje książkowe

- Adamczyk A., Chlipała M., Chmielnicki P., Jaskiernia J., Kaczmarczyk H., Mączyński M., Szyszka A.*, Konstytucyjny system władz publicznych, Warszawa 2009
- Albrecht P.*, Die Strafjustiz zwischen Recht und Politik, [w:] W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska, pod red. *L. Leszczyńskiego, E. Skrętowicza, Z. Hołdy*, Lublin 2005
- Alexy R.*, Teoria praw podstawowych, Warszawa 2010
- Arndt A.*, Das nicht erfüllte Grundgesetz, Tübingen 1960
- Arndt A.*, Rechtsprechende Gewalt und Strafkompetenz, [w:] Festgabe für Carlo Schmid zum 65. Geburtstag, pod red. *T. Eschenburga*, Tübingen 1962
- Artymiak G., Klejnowska M., Klak Cz. P., Rogalski M., Sobolewski Z., Sowiński P. K.*, Proces karny. Część ogólna, pod red. *G. Artymiak, M. Rogalskiego, Z. Sobolewskiego*, Warszawa 2007
- Arystoteles*, Etyka nikomachejska, [w:] Dzieła wszystkie, t. V, Warszawa 2002
- Arystoteles*, Topiki, [w:] Dzieła wszystkie, t. I, Warszawa 2003
- Aschrott P. F.*, Generalreferat über die Reform des Strafprozesses, erstattet für die XI. Versammlung der IKV. Gruppe Deutsches Reich, [w:] Reform des Strafprozesses. Kritische Besprechungen der von der Kommission für die Reform des Strafprozesses gemachten Vorschläge, pod red. *P. F. Aschrotta*, Berlin 1906
- Ashworth A., Redmayne M.*, The criminal process, Oksford 2005
- Bachrach A.*, Niektóre zagadnienia procesu karnego w świetle Konstytucji. Z praktyki i teorii procesowej w latach 1945–1952, Warszawa 1953
- Bafia J.*, Zmiana kwalifikacji prawnej czynu w procesie karnym, Warszawa 1964
- Bafia J.*, Zwrot sprawy przez sąd do uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, Warszawa 1961
- Bafia J., Bednarzak J., Fleming M., Kalinowski S., Kempisty H., Siewierski M.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, pod red. *M. Mazura*, Warszawa 1971
- Banaszak B.*, Prawo konstytucyjne, Warszawa 2008
- Barańska A., Bieniek G., Brol J., Ciepła H., Czech B., Dalka S., Dmowski S., Jagieła J., Jankowski J., Kołakowski K., Marciniak A., Pietrzykowski J., Rodziewicz J., Suhecki J., Sychowicz M., Świeboda Z., Żyznowski T.*, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. I, pod red. *K. Piaseckiego*, Warszawa 1999
- Barczak A., Jaskuła A., Pojnar P.*, Konstytucyjne podstawy prawa karnego w świetle nowych kodyfikacji karnych, [w:] Racjonalna reforma prawa karnego, pod red. *A. Zolla*, Warszawa 2001

- Bartnik A. S.*, Sędzia czy kibic? Rola ławnika w III RP. Analiza socjologiczno-prawna, Warszawa 2009
- Baumann Z.*, Praca, konsumpcjonizm i nowi ubodzy, Kraków 2006
- Baumann J., Brauneck E., Calliess R.-P., Eser A., Kaufmann A., Klug U., Lencker T., Quensel S., Rolinski K., Roxin C., Schüler-Springorum H., Schultz H., Stree W.*, Alternativ-Entwurf. Novelle zur Strafprozeßordnung. Strafverfahren mit nichtöffentlicher Hauptverhandlung, Tübingen 1980
- Baumann J., Brauneck E., Calliess R.-P., Kaufmann A., Klug U., Lencker T., Maihofer W., Noll P., Rolinski K., Roxin C., Schöch H., Schreiber H.-L., Schüler-Springorum H., Schultz H., Stree W., Wolfslast G.*, Alternativ-Entwurf. Novelle zur Strafprozeßordnung. Reform der Hauptverhandlung, Tübingen 1985
- Benecke H., Beling E.*, Lehrbuch des Deutschen Reichs-Strafprozessrechts, Breslau 1900
- Berlin I.*, Pod prąd, Poznań 2002
- Bertel Ch., Venier A.*, Strafprozessrecht, Wien 2008
- Bettermann K. A.*, Die Freiwillige Gerichtsbarkeit im Spannungsfeld zwischen Verwaltung und Rechtsprechung, [w:] Festschrift für Friedrich Lent zum 75. Geburtstag, pod red. *L. Rosenberga*, München 1957
- Bieńkowska E.*, Szybkość postępowania karnego i ochrona interesów pokrzywdzonego: zasady do pogodzenia czy nie? Refleksje na tle nowej kodyfikacji karnej, [w:] Nowe prawo karne procesowe. Zagadnienia wybrane. Księga ku czci Profesora Wiesława Daszkiewicza, pod red. *T. Nowaka*, Poznań 1999
- Bieńkowska B. T.*, Kontradymoryjność procesu karnego w polskiej nauce okresu międzywojennego, [w:] Gaudium in litteris est. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesor Genowefie Rejman, pod red. *L. Gardockiego, M. Królikowskiego, A. Walczyk-Zochowskiej*, Warszawa 2005
- Bieńkowska B. T.*, Miejsce kontradymoryjności w systemie zasad polskiego procesu karnego, [w:] Problemy prawa i procesu karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Alfreda Kaftala, pod red. *G. Rejman, B. T. Bieńkowskiej, Z. Jędrzejewskiego, P. Mierzejewskiego*, Warszawa 2008
- Binding K.*, Grundriss des Deutschen Strafprocessrechts, Leipzig 1892
- Blankenburg H.*, Die Eröffnung der richterlichen Untersuchung im deutschen Recht der Gegenwart und Zukunft, ferner nach österreichischem, französischem, englischem und italienischem Recht, Düsseldorf 1937
- Błachnio-Parzych A., Kosonoga J., Kuczyńska H., Nowak C., Wiliński P.*, Rzetelny proces karny w orzecznictwie sądów polskich i międzynarodowych, pod red. *P. Wilińskiego*, Warszawa 2009
- Błachnio-Parzych A., Kosonoga J.*, Standard rzetelnego procesu karnego w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, [w:] Węzłowe problemy procesu karnego, pod red. *P. Hofmańskiego*, Warszawa 2010
- Bogdan G., Cwiąkalski Z., Kardas P., Majewski J., Raglewski J., Szewczyk M., Wróbel W., Zoll A.*, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1–116 K.k., t. I, Kraków 2004
- Bogucka I.*, Uwagi o pojmowaniu funkcji prawa, [w:] Rozważania o państwie i prawie. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Nowackiemu, pod red. *J. Nowackiego, A. Lityńskiego, Z. Tabora, L. Tyszkiewicza*, Katowice 1993

- Bojańczyk A.*, Dowód prywatny w postępowaniu karnym w perspektywie prawnoporównawczej, Warszawa 2011
- Bojarski T.*, Rozwiązania procesowe jako regulator polityki karnej, [w:] Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności. Księga ku czci profesora Stanisława Waltośia, pod red. *J. Czapskiej, A. Gaberle, A. Światłowskiego, A. Zolla*, Warszawa 2000
- Borucka-Arctowa M.*, Zaufanie do prawa jako wartość społeczna sprawiedliwości proceduralnej, [w:] Teoria prawa. Filozofia prawa. Współczesne prawo i prawoznawstwo. Księga pamiątkowa Profesora Wiesława Langa, Toruń 1998
- Borucka-Arctowa M.*, Zagadnień społecznego działania prawa, Kraków 1962
- Bożek M.*, Sądowa kontrola działalności dochodzeniowo-śledczej Centralnego Biura Antykorupcyjnego na tle obowiązującego ustawodawstwa i praktyki, [w:] Czynności dochodzeniowo-śledcze i działania operacyjne Policji a rola sądu w postępowaniu przygotowawczym, pod red. *S. Lelentala, J. Kudrelka, I. Nowickiej, Szczytno* 2008
- Bratoszewski J., Gardocki L., Gostyński Z., Przyjemski S. M., Stefański R. A., Zabłocki S.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 1998
- Bratoszewski J., Gardocki L., Gostyński Z., Przyjemski S. M., Stefański R. A., Zabłocki S.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. I, Warszawa 2003
- Bratoszewski J., Gardocki L., Gostyński Z., Przyjemski S. M., Stefański R. A., Zabłocki S.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, Warszawa 2004
- Bremer J. W.*, Wprowadzenie do logiki, Kraków 2006
- Broniecka R.*, Ograniczenie postępowania dowodowego w świetle art. 388 k.p.k., [w:] Ocena porozumień procesowych w praktyce wymiaru sprawiedliwości, pod red. *C. Kuleszy*, Warszawa 2009
- Broniewicz W.*, Postępowanie cywilne w zarysie, Warszawa 1996
- Buchała K.*, Dyrektywy sądowego wymiaru kary, Warszawa 1964
- Buchała K.*, Prawo karne materialne, Warszawa 1980
- Buchała K., Zoll A.*, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1–116 Kodeksu karnego, Kraków 1998
- Buczkowski J., Buczkowski Ł., Eckhardt K.*, Prawo konstytucyjne RP (Instytucje wybrane), pod red. *J. Buczkowskiego*, Przemysł–Rzeszów 2010
- Beulke W.*, Konfrontation und Strafprozessreform. Art. 6 Abs. 3 lit. d EMRK und ein „partizipatorisches“ Vorverfahren anstelle einer Hauptverhandlung in ihrer bisherigen kontradiktorischen Struktur, [w:] Festschrift für Peter Riess zum 70. Geburtstag am 4. Juni 2002, pod red. *E.-W. Hanacka, H. Hilgera, V. Mehle, G. Widmaiera*, Berlin–New York 2002
- Beulke W.*, Strafprozessrecht, Heidelberg–München–Landsberg–Frechen–Hamburg 2010
- Bulsiewicz A., Jeż-Ludwichowska M., Kala D., Osowska D., Lach A.*, Przebieg procesu karnego, Toruń 2003
- Cape E., Hodgson J.*, The investigative stage of the Criminal Process in England and Wales, [w:] Suspects in Europe. Procedural Rights at the Investigative Stage of the Criminal Process in the European Union, pod red. *E. Cape'a, J. Hodgson, T. Prakken, T. Spronken*, Antwerpen–Oxford 2007
- Cassirer E.*, Substancja i funkcja, Kęty 2007
- Chojniak Ł., Wiśniewski Ł.*, Przyczyny niesłusznych skazań w Polsce, Warszawa 2012
- Cieślak M.*, Zagadnienia dowodowe w procesie karnym, t. I, Warszawa 1955

- Cieślak M.*, Nieważność orzeczeń w procesie karnym PRL, Warszawa 1965
- Cieślak M.*, Polska procedura karna, Warszawa 1971
- Cieślak M.*, Dopuszczalność korzystania z pozasądowych opinii rzeczoznawczych w postępowaniu karnym, *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1990
- Cieślak W.*, Kodeks postępowania karnego z orzecznictwem, Sopot 1999
- Criminal Justice Act. Explanatory Notes, Royal Assent – 20 November 2003 House of Lords Hansard, vol. 654 Col 2114, London 2003
- Codice di Procedura Penali, Esplicato minor con commento essenziale ai principali articoli a schemi a lettura guidata, bez aut., Neapol 2009
- Cora S.*, Zwrot sprawy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego w polskim procesie karnym, Warszawa 1987
- Cora S., Grajewski J.*, Kontrola sądowa postępowania przygotowawczego. Wybrane zagadnienia, *ZN UG* 1978, Nr 7
- Czajka M.*, Czynności dowodowe sądu w postępowaniu przygotowawczym a niektóre aspekty realizacji zasady bezpośredniości w k.p.k. z 1997 roku, [w:] *Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności. Księga ku czci Profesora Stanisława Waltosia*, pod red. *J. Czapskiej, A. Gaberle, A. Światłowskiego, A. Zolla*, Warszawa 2000
- Czajka M.*, [w:] *Prawo francuskie*, pod red. *A. Machowskiej, K. Wojtyczka*, Kraków 2004
- Czapska J.*, Przewlekłość postępowania karnego w świetle badań jakościowych. Ograniczenia innowacji przez prawo, [w:] *Zagubiona szybkość procesu karnego. Światło w tunelu*, pod red. *S. Waltosia, J. Czapskiej*, Kraków 2007
- Czapska J., Waltoś S.*, O polskim populizmie penalnym, w związku z książką J.Pratta „Penal populism”, uwag kilka, [w:] *Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Andrzeja Gaberle*, Warszawa 2007
- Ćwiągalski Z.*, Materialnoprawne zagadnienia ugody zawartej między podejrzanym a prokuratorem w trybie art. 335 i art. 343 k.p.k., [w:] *Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, pod red. *J. Giezka*, Kraków 2006
- Damaska M.*, *The Faces of Justice and State Authority. A comparative Approach to the Legal Process*, New Haven and London 1986
- Darbyshire P.*, *Criminal Procedure in England and Wales*, [w:] *R. Vogler, B. Huber, Criminal Procedure in Europe*, Berlin 2008
- Daszkiewicz K.*, Kodeks karny z 1997 r. Uwagi krytyczne, Gdańsk 2001, s. 24
- Daszkiewicz K.*, O naprawianiu kodeksu karnego z dnia 6 czerwca 1997 r., [w:] *Skargowy model procesu karnego, Księga ofiarowana Profesorowi Stanisławowi Stachowiakowi*, pod red. *A. Gereckiej-Zołyńskiej, P. Góreckiego, H. Paluszkiewicz, P. Wilińskiego*, Warszawa 2008
- Daszkiewicz W.*, Oskarżyciel w polskim procesie karnym, Warszawa 1960
- Daszkiewicz W.*, Konstytucyjne prawo do sądu a nowy Kodeks postępowania karnego (zagadnienia wybrane), [w:] *Nowy kodeks postępowania karnego. Zagadnienia węzłowe*, pod red. *E. Skrętowicza*, Kraków 1998
- Daszkiewicz W.*, *Prawo karne procesowe. Zagadnienia ogólne*, Poznań 1999

- Daszkiewicz W., Paluszyńska-Daszkiewicz K.*, Proces karny i materialne prawo karne w Polsce w latach 1928–1939, Toruń 1965
- Daszkiewicz W., Nowak T., Stachowiak S.*, Proces karny. Część szczególna, Poznań 1996
- Dąbmska I.*, Dwa studia z teorii naukowego poznania, Toruń 1962
- Dellidou Z.*, The Investigative Stage of the Criminal Process in Greece, [w:] *Suspects in Europe. Procedural Rights at the Investigative Stage of the Criminal Process in the European Union*, pod red. *E. Cape 'a, J. Hodgson, T. Prakken, T. Spronken*, Antwerpen–Oxford 2007
- Dervieux V.*, The French system, [w:] *European Criminal Procedures*, pod red. *M. Delmas-Marty, J. R. Spencer*, Cambridge 2002
- Descartes R.*, Reguły kierowania umysłem. Poszukiwanie prawdy poprzez światło naturalne, Kęty 2002
- Detmer H.*, Der Begriff der Tat im strafprozessualen Sinn – Grenzen der Tatidentität, Bonn 1989
- Dohna zu G.*, Das Strafprozeßrecht, Berlin 1929
- Dudka K.*, Dopuszczalność tak zwanych dowodów prywatnych a realizacja zasady prawdy, [w:] *Zasada prawdy materialnej. Materiały z konferencji – Krasieczyn 15–16 października 2005 r.*, pod red. *Z. Sobolewskiego, G. Artymiak*, Kraków 2006
- Dudka K.*, Skuteczność instrumentów ochrony praw pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym w świetle badań empirycznych, Lublin 2006
- Dudka K.*, Dostęp do akt postępowania przygotowawczego w świetle prawa do rzetelnego procesu karnego, [w:] *Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa Profesor Zofii Świdy*, pod red. *J. Skorupki*, Warszawa 2009
- Dudka K.*, Rola pokrzywdzonego we współczesnym procesie karnym, [w:] *Współczesne tendencje w rozwoju procesu karnego. Z perspektywy dogmatyki oraz teorii i filozofii prawa*, pod red. *J. Skorupki, I. Hajduk-Hawrylak*, Warszawa 2011
- Dudka K.*, Kontradykcyjność postępowania jako standard rzetelnego procesu, [w:] *Problemy penologii i praw człowieka na początku XXI stulecia. Księga poświęcona pamięci Profesora Zbigniewa Hołdy*, Warszawa 2011
- Duży J.*, Porozumienia procesowe przewidziane w art. 335 i 387 k.p.k. w kontekście zasady legalizmu i prawdy materialnej, [w:] *Iudicium et Scientia. Księga jubileuszowa Profesora Romualda Kmiecika*, pod red. *A. Przyborowskiej-Klimczak, A. Tarachy*, Warszawa 2011
- Dworkin R.*, Biorąc prawa poważnie, Warszawa 1998
- Dworkin R.*, Imperium prawa, Warszawa 2006
- Eichstaedt K.*, Rola sądu w postępowaniu przygotowawczym a instytucja sędziego śledczego, Warszawa 2009
- Ereciński T.*, Naczelne zasady postępowania [w:] *Postępowanie przed organami państwa*, pod red. *J. Lapierrèa*, Warszawa 1981
- Ernst Ch.*, Das gerichtliche Zwischenverfahren nach Anklageerhebung, Frankfurt am Main–Bern–New York 1986
- Fabri M.*, Criminal procedure and public prosecution reform in Italy: a flash back, A paper for the European Consortium for Political Research, Pisa 7 września 2007

- Fermon J., Verbruggen F., De Decker S.*, The Investigative Stage of the Criminal Process in Belgium, [w:] *Suspects in Europe. Procedural Rights at the Investigative Stage of the Criminal Process in the European Union*, pod red. *E. Cape'a, J. Hodgson, T. Prakken, T. Spronken*, Antwerpen–Oxford 2007
- Feuerbach P. J. A.*, *Lehrbuch des gemeinen in Deutschland gültigen peinlichen Rechts*, Giessen 1808
- Feuerbach von A.*, *Betrachtungen über die Oeffentlichkeit und Mündlichkeit der Gerechtigkeitspflege*, Giesen 1821
- Fezer G.*, *Die Funktion der mündlichen Verhandlung im Zivilprozeß und im Strafprozeß*, Tübingen 1970
- Fezer G.*, *Strafprozeßrecht*, München 1995
- Filar M.*, Quo vadis justitia poenalis poloniae?, [w:] *Prawo w XXI wieku. Księga pamiątkowa 50-lecia Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk*, pod red. *W. Czaplńskiego*, Warszawa 2006
- Foregger E., Fabrizy E. E.*, *Die österreichische Straprozeßordnung (Straprozeßordnung 1975) samt den wichtigsten Nebengesetzen. Kurzkomentar mit einer Einführung und Erläuterungen unter Berücksichtigung der Rechtsprechung des Obersten Gerichtshofes und des Schrifttums*, Wien 2000
- Fuller L. L.*, *Moralność prawa*, Warszawa 2004
- Geppert K.*, *Der Grundsatz der Unmittelbarkeit im deutsche Strafverfahren*, Berlin 1979
- Gaberle A.*, *Umorzenie postępowania przygotowawczego w polskim procesie karnym*, Warszawa 1972
- Gaberle A.*, *Postępowania szczególne w k.p.k. z 1997 r. (Dział X K.p.k.)*, [w:] *Nowa kodyfikacja karna. Kodeks postępowania karnego. Krótkie komentarze*, Warszawa 1998
- Gaberle A.*, *Systemy reakcji na przestępczość jako odpowiedzi na wyzwania współczesności*, [w:] *Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności. Księga ku czci profesora Stanisława Waltosia*, pod red. *J. Czapskiej, A. Gaberlego, A. Światłowskiego, A. Zolla*, Warszawa 2000
- Gaberle A.*, *Funkcje kontroli instancyjnej w procesie karnym (zagadnienia podstawowe)*, [w:] *Środki zaskarżenia w procesie karnym. Księga pamiątkowa ku czci Prof. Zbigniewa Dody*, pod red. *A. Gaberlego, S. Waltosia*, Kraków 2000
- Gaberle A.*, *Rozstajne drogi. Wymiar sprawiedliwości między retrybutywną a naprawczą reakcją na przestępstwo*, [w:] *Prawo w XXI wieku. Księga pamiątkowa 50-lecia Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk*, pod red. *W. Czaplńskiego*, Warszawa 2006
- Gaberle A.*, *Dowody w sądowym procesie karnym. Teoria i praktyka*, Warszawa 2010
- Gadomska A., Malinowska-Krutul K.*, *Instytucja skazania bez rozprawy z perspektywy sądu*, [w:] *Węzłowe problemy procesu karnego*, pod red. *P. Hofmańskiego*, Warszawa 2010
- Gardocki L.*, *Prawo karne*, Warszawa 2009
- Garlicki L.*, *Komentarz do art. 175 Konstytucji RP*, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, pod red. *L. Garlickiego*, t. 4, Warszawa 2005
- Garlicki L.*, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2008
- Geppert K.*, *Der Grundsatz der Unmittelbarkeit im deutsche Strafverfahren*, Berlin 1979
- Gerecka-Żołyńska A.*, *Rzetelność procesu karnego w świetle niektórych przepisów obowiązującego kodeksu postępowania karnego*, [w:] *Nauka wobec współczesnych zagadnień*

- prawa karnego w Polsce, Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Aleksandrowi Tobisowi, pod red. *B. Janiszewskiego*, Poznań 2004
- Girdwoyń P.*, Zarys kryminalistycznej taktyki obrony, Kraków 2004
- Glaser J.*, Der Eröffnung des Hauptverfahrens im Strafprocess, Wien 1880
- Glaser S.*, Wstęp do nauki procesu karnego ze szczególnym uwzględnieniem ustaw obowiązujących tymczasowo w Polsce oraz polskiego kodeksu postępowania karnego i polskiego prawa o ustroju sądów powszechnych, Warszawa 1928
- Glaser S.*, Zarys polskiego procesu karnego wraz z prawem o ustroju sądów powszechnych. Przedstawienie porównawcze na tle ustawodawstwa austriackiego, niemieckiego i rosyjskiego, Warszawa 1929
- Glaser S.*, Polski proces karny w zarysie, Kraków 1934
- Glaser S.*, Postulaty reformy procesu karnego. Referat na III. Zjazd Prawników Polskich, Lwów 1936
- Gneist R.*, Vier Fragen zur Deutschen Strafprozeßordnung mit einem Schlußwort über die Schöffengerichte, Berlin 1874
- Goebel H.*, Stellung der Staatsanwaltschaft im Strafverfahren, insbesondere in Vorverfahren, [w:] Reform des Strafprozesses. Kritische Besprechungen der von der Kommission für die Reform des Strafprozesses gemachten Vorschläge, pod red. *P. F. Aschrotta*, Berlin 1906
- Goldschmidt J.*, Prozeß als Rechtslage, Berlin 1925
- Goodman N.*, Struktura zjawiska, Warszawa 2009
- Gostyński Z.*, Obowiązek informowania uczestników postępowania o ich obowiązkach i uprawnieniach jako przejaw zasady uczciwego (rzetelnego) procesu, [w:] Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności. Księga ku czci Profesora Stanisława Waltosia, pod red. *J. Czapskiej, A. Gaberlego, A. Światłowskiego, A. Zolla*, Warszawa 2000
- Gössel K. H.*, Strafverfahrensrecht, Stuttgart–Berlin–Köln–Mainz 1977
- Gössel K. H.*, Das Rechtsstaatprinzip in seiner Bedeutung für das Strafverfahren, [w:] Problemy kodyfikacji prawa karnego. Księga ku czci Profesora Mariana Cieślaka, pod red. *S. Waltosia*, Kraków 1993
- Grabarczyk C.*, Kilka uwag o zasadzie podziału władzy w obowiązujących przepisach konstytucyjnych, [w:] Zagadnienia prawa konstytucyjnego. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Szymczaka, Łódź 1994
- Grajewski J.*, Sądowa ingerencja w postępowanie przygotowawcze, [w:] Nowa Kodyfikacja Karna – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 1997, Nr 8
- Grajewski J.*, Niektóre problemy nadzoru prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym i zakresu wpływu sądu na przebieg procesu karnego, [w:] Skargowy model procesu karnego. Księga ofiarowana Profesorowi Stanisławowi Stachowiakowi, pod red. *A. Gereckiej-Żołyńskiej, P. Góreckiego, H. Paluszkiewicz, P. Wilińskiego*, Warszawa 2008
- Grajewski J., Paprzycki L. K., Płachta M.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Kraków 2003
- Grajewski J., Papke-Olszauskas K., Steinborn S., Woźniewski K.*, Prawo karne procesowe – część ogólna, pod red. *J. Grajewskiego*, Warszawa 2009